

Liturgie

voor de gezamenlijke avonddienst op zondag 31 oktober
in de Gereformeerde Kerk, aanvang 19.00 uur.

Voorganger: Ds. G. de Goeijen

Lied voor de dienst: NLB 146a: 1 en 4

1. Laat ons nu vrolijk zingen!

Kom, heft uw liederen aan
voor Hem, wie alle dingen
altijd ten dienste staan.

Ik wil de Heer daarboven
lofprijzen hier op aard,
ja, Hem van harte loven,
die veilig mij bewaart.

4. Hij is de Heer, de trouwe,
die niemand onrecht doet.

Wie maar aan Hem zich houden,
die geeft Hij alle goed.

Moet iemand onrecht lijden,
de Heer staat aan zijn kant.
Hij doet te allen tijde
aan elk zijn woord gestand.

Welkom en mededelingen

Lied: Psalm 19: 3 en 5

3. Volmaakt is 's Heren wet,
die ons verkwikt en redt,
waarbij de ziel herleeft.

Getrouw en gans gewis
is Gods getuigenis,
dat dwazen wijsheid geeft.

Des Heren woord is goed,
wie zijn bevelen doet,
zijn hart wordt opgetogen.

Recht is het woord van God
en louter zijn gebod,
een licht voor onze ogen.

5. Zo blijft Gij, God, uw knecht,
en houdt zijn paden recht
in 't spoor door U gewild.
Wie uw geboden acht,
wie trouw uw wet betracht
beloont Gij ruim en mild.
Maar zonder U, o Heer,
verdwaal ik altijd weer
op zelfgekozen wegen.
O, reinig metterdaad
mij van 't verborgen kwaad,
en leid mij met uw zegen!

Stil gebed, Votum en Groet

Gezongen geloofsbelijdenis: NLB 340b

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof één heilige, algemene, christelijke kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleeses
en een eeuwig leven.
Amen, amen, amen.

Gebed

Schriftlezing: Efeziërs 2: 1-10

(NBV21)

¹ U was dood door de misstappen en zonden ² waarmee u voorheen de weg ging van de god van deze wereld, de heerser over de machten in de lucht, de geest die nu werkzaam is in hen die God ongehoorzaam zijn. ³ Eens leefden wij allen net als zij: wij volgden onze wereldse begeerten en alle aardse verlangens die in ons opkwamen en stonden van nature bloot aan Gods toorn, net als ieder ander. ⁴ Maar omdat God zo barmhartig is en de liefde die Hij voor ons heeft opgevat zo groot, ⁵ heeft Hij ons, terwijl wij allen dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt. Door genade bent u gered! ⁶ Hij heeft ons samen met Hem tot leven gewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. ⁷ Zo zal Hij, in de eeuwen die komen, laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is, hoe goed Hij voor ons is in Christus Jezus. ⁸ Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is een geschenk van God ⁹ en geen gevolg van uw daden. Niemand kan zich er dus op laten voorstaan. ¹⁰ Want Hij is het die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid.

Lezing Artikel 24 – De heiliging

Wij geloven dat dit ware geloof, in de mens verwekt door het horen van het Woord van God en door de werking van de Heilige Geest¹, hem opnieuw geboren doet worden en hem tot een nieuwe mens maakt². Dit ware geloof doet hem leven in een nieuw leven en bevrijdt hem uit de slavernij van de zonde³.

Daarom is er geen sprake van dat dit rechtvaardigend geloof de mensen onverschillig zou maken voor een vroom en heilig leven⁴. Integendeel, zonder dit geloof zullen zij nooit iets doen uit liefde tot God⁵, maar alleen uit liefde tot zichzelf en uit vrees veroordeeld te worden. Het is dan ook onmogelijk dat dit heilig geloof in de mens niets zou uitwerken. Wij spreken immers niet van een onvruchtbaar geloof, maar van geloof waarvan de Schrift zegt, *dat het door de liefde werkt* (Gal. 5:6). Het beweegt de mens ertoe, zich te oefenen in de werken die God in zijn Woord geboden heeft. Als deze werken voortkomen uit de goede wortel van het geloof, zijn ze goed en voor God aangenaam, omdat zij alle door zijn genade geheiligd zijn.

Toch worden zij niet in rekening gebracht, als het gaat om onze rechtvaardiging. Wij worden immers gerechtvaardigd door het geloof in Christus, zelfs vóór wij goede werken doen⁶. Anders zouden deze werken niet

goed kunnen zijn, evenmin als de vrucht van een boom goed kan zijn, voordat de boom goed is⁷. Wij doen dus goede werken, maar niet om daarmee iets te verdienen. Trouwens, wat zouden wij kunnen verdienen? Wij zijn veeleer aan God dank verschuldigd voor de goede werken die wij doen, en Hij niet aan ons⁸. Want *Hij is het die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in ons werkt* (Filip. 2:13). Laten wij dus ter harte nemen wat geschreven staat: *Zo moet ook gij, nadat gij alles gedaan hebt wat u bevolen is, zeggen: Wij zijn nutteloze slaven; wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen* (Luc. 17:10). Toch willen wij niet ontkennen dat God de goede werken beloont⁹, maar door zijn genade kroont Hij zijn gaven.

En verder, al doen wij goede werken, toch funderen wij daar ons heil niet op. Want wij kunnen geen enkel werk doen of het is besmet doordat wij zondaren zijn, en verdient daarom gestraft te worden¹⁰. En al konden we op één goed werk wijzen, dan is toch de gedachte aan één zonde genoeg om het verwerpelijk te maken voor Gods ogen¹¹. Op deze wijze zouden wij altijd in twijfel leven, heen en weer geslingerd, zonder enige zekerheid, en ons arme geweten zou altijd gekweld worden, indien het niet steunde op de verdienste van het lijden en sterven van onze Heiland¹².

¹Hand. 16:14; Rom. 10:17; 1Kor. 12:3. ²Ezech. 36:26, 27; Joh. 1:12, 13; 3:5; Ef. 2:4-6; Tit. 3:5; 1Pet. 1:23. ³Joh. 5:24; 8:36; Rom. 6:4-6; 1Joh. 3:9. ⁴Gal. 5:22; Tit. 2:12. ⁵Joh. 15:5; Rom. 14:23; 1Tim. 1:5; Heb. 11:4, 6. ⁶Rom. 4:5. ⁷Mat. 7:17. ⁸1Kor. 1:30, 31; 4:7; Ef. 2:10. ⁹Rom. 2:6, 7; 1Kor. 3:14; 2Joh. :8; Opb. 2:23. ¹⁰Rom. 7:21. ¹¹Jak. 2:10. ¹²Hab. 2:4; Mat. 11:28; Rom. 10:11.

Lied: Gezang 78: 1 en 3

1. Laat me in U blijven, groeien, bloeien,
o Heiland die de wijnstok zijt!
Uw kracht moet in mij overvloeien,
of 'k ben een wis verderf gewijd.
Doorstroom, beziel en zegen mij,
opdat ik waarlijk vruchtbaar zij!

3. Neen, Heer, ik wil van U niet scheiden,
'k blijf de Uw' altijd, blijf Gij de mijn!
Uw liefde moet alom mij leiden,
uw leven moet mijn leven zijn,
uw licht moet schijnen in mijn huis
bij kruis naar kracht en kracht vaar kruis.

Verkondiging

Lied: Weerklank 389

Goede werken dragen nimmer
bij tot onze zaligheid.
Zelfs de besten zijn nog immer
met Gods heilige wet in strijd.
Ook het loon dat God wil geven
in dit leven en hierna
is verdiend niet, maar gena.
Toch doet dit niet zorgloos leven:
waar geloof brengt toegewijd
vruchten voort der dankbaarheid.

Luthers avondgebed

Inzameling der gaven

Lied: Morgenlang 3 en 5 en 7

3. Dat wij ons ambt en plicht, o Heer
getrouw verrichten tot Uw eer;
dat Uwe gunst ons werk bekroon'
Uw Geest ons leid' en in ons woon.

5. Verlicht ons hart, dat duister is;
wil ons, naar Uw getuigenis,
doen vlieden alle kwade paan,
en ijv'rig in Uw wegen gaan.

7. Troost allen, die in nood en smart,
tot U verheffen 't angstig hart;
maak ons in tegenspoeden stil;
hoor ons, o God, om Jezus' wil.

Zegen *beaamd met gezongen 'Amen'*